

МИНИСТАРСТВО ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И НАУКУ

БИРО ЗА РАЗВОЈ ОБРАЗОВАЊА

Наставни програм

**Музичко образовање
за II разред**

Скопље, 2021. година

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О НАСТАВНОМ ПРОГРАМУ

Наставни предмет	<i>Музичко образовање</i>
Врста/категорија наставног предмета	Обавезни
Разред	II (други)
Наставне теме наставниг програма	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Слушамо музику</i> 2. <i>Певамо, свирамо и играмо</i>
Број часова	1 час неделно/36 часа годишње
Опрема и средства	<p>Специјализована учионица (кабинет), која је осим стандардним средствима и помагалима опремљена и:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дечјим ритмичким инструментима (бубњевима у разним величинама, удараљкама, ритмичким штапићима, кастањетама, гонгом, чинелама, ксилофоном, трианглом, маракасом, даирем); • разним изворима учења из природе и непосредне околине – листови хартије у боји, суви листови дрвећа, дрвене или металне пручке, стаклени, дрвени, метални предмети са разноврсном звучношћу у учионици; • штампани материјали (приручници, магацини, новине); • дводимензионални отисци – непројектовани (слике, фотографије, постери, илустрације); • уређајима за репродукцију аудио- и видео записа (ЦД И ДВД-плеерима, хај-фај уређајима, ТВ-пријемницима, компјутером који има приступ интернету, квалитетни звучници, ЛЦД пројектором, паметном таблом); • клавиром/пијанином/електричним пијаном или неким другим музичким инструментом; • аудио и видео записима: аудио и видео ЦД одговарајућег садржаја; • интерактивна табла.

Норматив наставног кадра	Васпитнообразовни рад у другом разреду може да изводи лице кое је завршило: <ul style="list-style-type: none"> • професор разредне наставе, VII/1 или VI/1 (према МРК) и 240 ЕКТС; • дипломирани педагог, VII/1 или VI/1 (према МРК) и 240 ЕКТС.
---------------------------------	--

ПОВЕЗАНОСТ СА НАЦИОНАЛНИМ СТАНДАРДИМА

Резултати учења наведени у наставном програму воде ка стицању следећих компетенција обухваћених облашћу **Уметничко изражавање и култура** Националних стандарда:

<i>Ученик/ученица зна и/или уме:</i>	
VIII-A.1	да манифестује познавање разних облика уметничког изражавања из свих области културе (литературе, музике, визуелне уметности, изведбених уметности, декоративних уметности, архитектуре, дизајна);
VIII-A.3	да изражава сопствене идеје, искуства и емоције, користећи уметничке или друге облике креативног изражавања (индивидуални или колективни);
VIII-A.4	да интерпретира идеје, искуства и емоције изражене у уметничким производима креираним од других који су припадници његове/њене или других култура;
VIII-A.5	да манифестује познавање сопствене културе и разне начине њеног изражавања преко литературе и визуелних уметности, музике и плесова, грађевина и других културних производа;
VIII-A.6	да идентификује разлике и сличности између сопствене културе и других култура у свом ужем и ширем окружењу и да анализира њихову повезаност и међузависност.
<i>Ученикот/ученичката прихвата да је:</i>	
VIII-B.2	критички однос према разним производима уметности битан за развијање индивидуалних и друштвених естетских вредности.

Наставни програм укључује и релевантне компетенције из следећих области Националних стандарда:

Дигитална писменост, Лични и социјални развој и Друштво и демократска култура.

<i>Ученик/ученица зна и уме:</i>	
IV-A.2	да процени када је и на који начин за решавање неког задатка/проблема потребно и ефективно коришћење ИКТ;
IV-A.5	да одреди какве информације су му/јој потребне, да нађе, изабере и преузме дигиталне податке, информације и садржаје;
V-A.4	да прави процена сопствених способности и постигнућа (укључујући јаке и слабе стране) и на основу тога да одређује приоритете који ће му/јој омогућити развој и напредовање;
V-A.6	да постави циљеве учења и личног развоја и да ради на превазилажењу изазова који се јављају на путу ка њиховом остваривању;

V-A.7	да користи сопствена искуства како би олакшао учење и како би прилагодио сопствено понашање у будућности;
V-A.14	да слуша активно и да реагује одговарајуће, показујући емпатију и разумевање за друге и да изражава сопствене бриге и потребе на конструктиван начин;
V-A.15	да сарађује са другима у остваривању заједничких циљева, делећи сопствена гледишта и потребе са другима и имајући у виду гледишта и потребе других;
V-A.17	да тражи повратну информацију и подршку за себе, али и да даје конструктивне повратне информације и подршку у корист других;
V-A.19	да даје предлоге, да разгледа разне могућности и да предвиђа последице с циљем извођења закључака и да доноси рационалне одлуке;
VI-A.5	да разуме разлике између људи по било којој основи (полна и етничка припадност, узраст, способности, социјални статус итд.);
VI-A.6	да препознаје присуство стереотипа и предрасуда код себе и код других и да се супротставља дискриминацији.
<i>Ученик/ученица разуме и прихвата:</i>	
IV-Б.1	да је дигитална писменост неопходна за свакодневни живот –олакшава учење, живот и рад, доприноси проширењу комуникације, креативности и иновативности, нуди разне могућности за забаву;
V-Б.3	да сопствена постигнућа и благостање у највећој мери зависе од труда који сам/сама улаже и од резултата који сам/сама постиже;
V-Б.4	да сваки поступак који предузима има последице по њега/њу и/или по његову/њену околину;
V-Б.7	да су иницијативност, упорност, истрајност и одговорност важне за спровођење задатака, остваривања циљева и превазилажење изазова у свакодневним ситуацијама;
V-Б.8	да је интеракција са другима двосмерна – као што има право да од других тражи да му/јој буде омогућено задовољење сопствених интереса и потреба тако има и одговорност да пружи простор другима да задовоље сопствене интересе и потребе;
V-Б.9	да тражење повратне информације и прихватање конструктивне критике воде ка личном напретку на индивидуалном и социјалном плану.

РЕЗУЛТАТИ УЧЕЊА

Тема: **СЛУШАМО МУЗИКУ**

Укупно часова: **18**

<p>Резултати учења:</p> <p>Ученик/ученица ће бити способан/способна да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно и аудитивно препознаје и разликује музичке инструменте (клавир, виолина) у инструменталним извођењима, као и гласове (мушке, женске, дечије) у вокалним хорским наступима; 2. разликује дечију музику, класичну музику, народну музику, музику из анимираних филмова и да препозна по неколико од сваке врсте; 3. идентификује музичка изражајна средства којима се у слушаним композицијама постиже другачији карактер; 4. препознаје народне песме, игре и инструменте (бубањ, фрула, гајде) етничких заједница које живе у РС Македонији. 	
<p>Садржаји (и појмови)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Музички инструменти и гласови (музика за певање; музика за свирање; музика за певање и свирање; диригент; хор и солиста; музички инструменти: клавир, виолина; народни инструменти: бубањ, фрула, гајда; гласови: дечији, женски, мушки) 	<p>Стандарди оцењивања</p> <ul style="list-style-type: none"> • Препознаје клавир и виолину, визуелно и звучно. • Препознаје народне инструменте: бубањ, фрула, гајде. • Разликује музику за певање (вокалну), музику за свирање (инструментална), музику за певање и свирање (вокално-инструментална). • Разликује соло и хорско извођење са дечијим, женским и мушким гласовима.
<ul style="list-style-type: none"> • Врсте музике¹ <p>(класична музика, музика за децу - дечије песме, музика из анимираног филма, народна музика)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • На основу композиција које је раније чуо разликује какву музику слуша. • Наводи најмање једну композицију из сваке врсте музике.
<ul style="list-style-type: none"> • Музичка изражајна средства (мелодија, ритам, метар, споро/брзо, високи/ниски тонови, гласно/тихо) 	<ul style="list-style-type: none"> • Идентификује мелодију и ритам у слушаним композицијама. • Разликује аудитивне контрасте (високо - ниско, кратко - дуго, споро - брзо - умерено, гласно - тихо).
<p>Примери активности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наставник презентује аудио и видео записе клавира и виолине (из препоручених композиција) одвојено и заједно са два инструмента. Ученици идентификују инструменте по звуку и изгледу. • Ученици именују речи које описују тон клавира и виолине. Затим састављају кратке изразе и реченице о томе како доживљавају музику коју свирају ови инструменти. 	

¹ У свим одељењима понављају се исте врсте музике, али се у сваком следећем одељењу уводе нова сложенија дела/композиције за слушање..

- Наставник демонстрира неке од наведених примера из народне музике, а ученици препонају звук и боју тона народних инструмената бубња, фруле и гајде.
- Наставник презентује аудио и видео записе народних песама и игара различитих етничких заједница које живе у РСМ у којима је заједнички елемент употреба бубња, фруле и гајде. Ученици идентификују присуство три инструмента у свакој од представљених народних мелодија.
- Наставник демонстрира музичке примере из музике за певање (вокална), музике за свирање (инструменталне), музике за певање и свирање (вокално-инструменталне) са више понављања, а ученици разликују соло и групно извођење у поменутих врстама музике и између различитих гласова (дечји, женски и мушки гласови).
- Наставник демонстрира примере слушања музике различитим хорским извођењима, а ученици покушавају да идентификују извођаче по врсти гласова и присуству солисте.
- Ученици демонстрирају музичке изразе које наставник представља невербалним гестовима / ритмичким покретима и / или цртањем или писањем.
- Ученици подељени у групе, учествују у квизу да погоде врсту музике, музичких инструмената и гласова на основу сегмената мелодија / композиција које пушта наставник.

Препоручене композиције за реализацију теме:

<https://youtu.be/ntFC2KNJ3YA> – Емил Жак Далкроз – дечји гласови, дечје песме уз клавирску пратњу и дечји гласови.

<https://www.youtube.com/watch?v=h461SPp-fyM> – *Tocatia* – дечји хор *Лале* из Тетова (музика за певање, дечји гласови).

<https://www.youtube.com/watch?v=NtuFx-t8-jg> – Коларовски: *Разбацана игра* – дечји хор *Лале* из Тетова (музика за певање, дечји гласови).

<https://www.youtube.com/watch?v=t5FmrGVHNMw> – *Песма за маму* – дечји хор *Гласови деце из Скопља*.

Плес без граница – Дечји хор *Гласови деце из Скопља*.

https://www.youtube.com/watch?v=ga-UNRx_lbo – *Дафино вино црвено*, обрада Драган Шуплевски.

<https://www.youtube.com/watch?v=1miohLVZobE> – Хајдн: *Дечја симфонија* – музика за свирање, понављање звукова из природе и околине, пример њихове употребе у музици.

<https://www.youtube.com/watch?v=rs7TivFVe9c> – Жак Офенбах: *Хофманове приче: Les oiseaux dans la charmille/Песма птица*.

<https://www.youtube.com/watch?v=GRxofEmo3HA> – Вивалди: *Четири годишња доба* – музика за свирање.

<https://www.youtube.com/watch?v=BH9tMLyCjXY> – *Чудна Случка/Чудна ствар*, у извођењу Симона Трпчевскиог - музика за певање и свирање, дечји гласови, дечје песме.

<https://www.youtube.com/watch?v=mMhcN9INSzk> – Бибина новогодишња песма: *Трепни, Трепни јелкице* – музика за певање и свирање, дечја песма.

<https://www.youtube.com/watch?v=YaqTQXhBrWg> – Брамс: *Успаванка* – музика за певање и свирање.

<https://www.youtube.com/watch?v=XxaR7Ybpmrg> – *Рођендан је дан који чекамо, Златно славејче* – музика за певање и свирање.

<https://www.youtube.com/watch?v=-oarZxooOA> – *Наша азбука*.

За босански наставни језик

<https://youtu.be/0zsbFghgGts> – *Stigleci – Prvi ples/Првиот танц* – дечја популарна песма.

<https://youtu.be/PcqMfsUCVIs> – *Нек свуд љубав сја* – музика за децу / мушки глас и дечји хор.

За српски наставни језик

<https://www.youtube.com/watch?v=JUMV1L9viZA> – *Седи Ћира на врх сламе/Седи Кире на врвот на сламата* – српска народна песма.

https://www.youtube.com/watch?v=OhyTWAUz_GM – *Ivin voz*, Dragan Lakovic – / дечје песме на српском језику.

<https://www.youtube.com/watch?v=DWmbc6-LsIA> – *Разгранала грана јоргована/Разгранета гранка на јоргованот*.

За албански наставни језик

<https://www.youtube.com/watch?v=eAGov8JLNYs> – *Mesuesja ime/Мој учител* – Altuna Laci.

<https://www.youtube.com/watch?v=cFWrufzsXv4> – *Dordoleci/Снешко* – Rejda Bejka.

<https://www.youtube.com/watch?v=WOCHh0KRH2Y> – *PRANVERA/Пролеће* – Era Elshani.

<https://www.youtube.com/watch?v=N4JZTQuPgG0> – *Dy dhe Dy bëjnë Katër/Два и два су четири*.

<https://www.youtube.com/watch?v=we0NeMKbniQ> – *Ne jemi gjelberimi/ Ми смо зеленило*.

<https://www.youtube.com/watch?v=BH3RhrOiFgs> – *Vallja e Shotes/Коло Шота*.

https://www.youtube.com/watch?v=-h0LgjBL_SA – *Valle popullore me femije/Дечја народна игра*.

<https://youtu.be/w1aCNrH1tq8> – *BEHAR NELI – Instrumentale me fyell & orkestër/Народни инструмент фрула са оркестром*.

<https://www.youtube.com/watch?v=H52NRjD1XmY> – *Shkolla ime/Моја школа*.

<https://www.youtube.com/watch?v=wWslfkI4XQw> – *DITELINDJA/Рођендан* – OLSA & OLTA MIFTARI.

За турски наставни језик

<https://youtu.be/oiLwljZlq7U> – *Otobüsün Tekerleği/ Точкови аутобуса*.

<https://youtu.be/wRWa5jvML14> – *Önce Güzel Bir Duş Ardından Tatlı Bir Uyku/ Прво лепо прање, а затим у кревет*.

<https://youtu.be/3LnZNr0478M> – *Balta/Секира* – Onur Ero (народни инструмент бубањ).

Диригент, хор и солиста:

<https://www.youtube.com/watch?v=vQ4gb6BMTfU> – Диригент.

<https://www.youtube.com/watch?v=KoawwDb9Lzc> – Дечји хор *Лале* из Тетова – *Мачак Станко*.

<https://www.youtube.com/watch?v=mVUpKIFHgZk> – Солист (Patricia JANEČKOVÁ: *Les oiseaux dans la charmille*, Jacques Offenbach – Les contes d' Hoffmann).

<https://www.youtube.com/watch?v=bJFDaLX992I> – Моцарт: *Проба за концерт*, градски хор *Лале* из Тетова, диригент, хор и солиста, дечји гласови.

<https://www.youtube.com/watch?v=e9d1FuCPAwM> – Моцарт: *Предиван звук*, из опере *Чаробна флаута* – музика за певање и свирање, дечји хор, дечји гласови, диригент.

<https://www.youtube.com/watch?v=9FESAbgSk1A> – (Може две строфе до 0:52) *Пошла мома на воду* (женски хор а капела) – женски гласови.

<https://www.youtube.com/watch?v=GKaT-SGhTHA> – *Ој Јано, Јано* – мушка певачка група НУ *Танец* (мушки гласови).

Инструменти:

<https://www.youtube.com/watch?v=7plpGnvwgAc> – Чајковски: *Марш из Дечјег албума* – клавирски инструмент, умерен темпо.

<https://www.youtube.com/watch?v=JuK1WITnBa4> – Копланд: *Мачка и миш* – инструмент клавир.

<https://www.youtube.com/watch?v=mvlZtXYMuA&list=PLudg2mgYY40ArIkpl2iCTrKUk0ZKlv1oO&index=2> – Благоја Ивановски: *Игра*.

https://www.youtube.com/watch?v=LY8_G8cYi_Y – Сен-Санс: *Народ са дугим ушима* – виолински инструмент, понављање из првог разреда.

<https://www.youtube.com/watch?v=Z3dRPYKXtWQ> – Паганини: *Варијације каприс бр. 24* – виолински инструмент (дечји ансамбл, виолине).

<https://www.youtube.com/watch?v=xV9e9rDsxOw> – Григ: *Плес Анитре* – класична музика, валцер, оркестар.

Народна музика:

https://www.youtube.com/watch?v=C4tBk_L16l4 – *Сторил ниет зајко да се жени/Учинио нијет зајко да се жени*, наступ Народног оркестра и Сузане Спасовске.

<https://www.youtube.com/watch?v=RnJHUhkrfQo> – *Го пратиле дедо в планина/Послали деду у планину*, дечји хор *Македонски свончиња*.

<https://www.youtube.com/watch?v=G38zxaKhQKs> – *Баба ми појде рано на пазар/Баба отишла рано на пазар* – Ј. Христовски, Трпе Черепоски.

Народни инструменти:

<https://www.youtube.com/watch?v=QeNSODMXZhk> – Фрула.
<https://www.youtube.com/watch?v=0xe-JMNpJ5w> – Бубањ 2 (сплет македонских кола).
https://www.youtube.com/watch?v=Vtkpykl6q_w – Гајда, Последњи гајдаш из Охрида.
<https://www.youtube.com/watch?v=BGR4Lj8cpYs> – Звонци (**Песма звона**).
<https://www.youtube.com/watch?v=mu1hYDrJNuM> – Црквена звона
<https://www.youtube.com/watch?v=SfFRcNWANKk> – Бубањ, албанска музика.
<https://www.youtube.com/watch?v=w1aCNrH1tq8> – Fyell, са оркестром, албанска музика.
<https://www.youtube.com/watch?v=IXTbB4ALdAY> – Fyell.
<https://www.youtube.com/watch?v=SquIKsZ64h4> – Diple, босанска музика.
<https://www.youtube.com/watch?v=KVwnkNlegEA> – Перкусије, турска музика.
<https://www.youtube.com/watch?v=xvX2d1kg2h8> – Српске гајде – **Власинка**.
<https://www.youtube.com/watch?v=HLCWvMJUdga> – Бубањ, Србија, **Јабука** 7/8 такт.

Музика из дечјих цртаних филмова:

https://www.youtube.com/watch?v=Jp_x3VTqU2Q – **Мали парадајз**, (на српском језику).
<https://www.youtube.com/watch?v=lp6z3s1Gig0> – **Пинк Пантер** – музика.
<https://www.youtube.com/watch?v=CuA5zPQChMw> – **Пинк Пантер** – музика са свим инструментима.
<https://www.youtube.com/watch?v=BZv5nHRo7X0> – **ERDHI MAMI** – цртани филмови о вуковима и деци.
<https://www.youtube.com/watch?v=iqK9I0W5TSY> – Анимација са музиком Бетовена, симфонија, **Пасторална бр.6** – музика за свирање.

Тема: **ПЕВАМО, СВИРАМО И ИГРАМО**

Укупно часова: **18**

Резултати учења

Ученик/ученица биће способан/способна да:

1. пева песме, појединачно и групно, поштујући правила и технику певања;
2. свира дечје музичке инструменте по слуху, правилном техником свирања и коришћењем научених музичких елемената;
3. пева и свира једноставне мелодијске вежбе по нотном запису, користећи научене музичке елементе.

Ученик/ученица ће:

4. развијати креативност учешћем у музичким играма и плесовима, применом научених музичких елемената.		
Садржаји (и појмови)	Стандарди оцењивање	
<ul style="list-style-type: none"> Песме и бројалице у опсегу до 1 – си бе-мол1 	<ul style="list-style-type: none"> Показује јасну дикцију, тачну артикулацију и ритам приликом изговарања бројаница. Пева низ песама за децу и народне песме у опсегу до 1 - си бе-мол1, са правилним певачким ставом и правилним дисањем.. Пева у групи са другима са усклађеним темпом, динамиком и ритмом у опсегу до1 – си бе-мол1. 	
<ul style="list-style-type: none"> Дечји ритмички инструменти (ритмички штапићи, барабан, удараљке, триангл, чинеле, даире, бубњеви у разним величинама, кастањете, гонг, чинеле, ксилофон, маракас; металофон, мелодика, блок флејта/фрула) 	<ul style="list-style-type: none"> По боји звука препознаје дечје ритмичке и мелодијске инструменте. Правилно примењује компоненте музичког израза (брзина, јачина, трајање) приликом свирања дечјих ритмичких и мелодијских инструмената. 	
<ul style="list-style-type: none"> Увод у певање и свирање по нотном запису (петолинијски систем, виолински кључ, место тонова у нотном запису, нота, сол1, ми1 – визуелно препознавање нотног записа (петолиније) 	<ul style="list-style-type: none"> Идентификује петолинијски систем, виолински кључ, позицију сол1 и ми1 тонова на квинтету. Чита парлато елементарних вежби са тоновима сол1 и ми1. Пева/свира елементарне вежбе са тоновима сол1 и ми1 по нотном запису. 	
<ul style="list-style-type: none"> Музичке игре (певање, играње, плесање, коло, марш, валцер и други популарни плесови у дводелном и троделном такту, игре етничких заједница које живе у РС Македонији) 	<ul style="list-style-type: none"> Учествује у музичким играма са певањем и свирањем дечјих ритмичких и мелодијских инструмената. Прати врсту/карактер музике својим покретима (плес, коло, валцер и други популарни плесови у дводелном и троделном такту, покрети из игара етничких заједница које живе у РС Македонији). Пева и креће се у одговарајућем ритму у музичким играма. 	
<ul style="list-style-type: none"> Музичко изражавање и стварање (слободно музичко изражавање, стварање/креирање) 	<ul style="list-style-type: none"> Повезује мелодију и ритам са покретима. Креира кратке ритмичке и мелодијске целине уз плескање, ходање или разне врсте дечијих ритмичких и мелодијских инструмената. Креира једноставне кореографије са елементарним корацима и покретима, у складу са карактером музике. 	

Примери активности

- Наставник заједно са ученицима обрађује песму по слуху: прво обрађује текст, ритмично изговарајући речи како би се постигла јасна и чиста дикција и тачно акцентовање појединих слогова, а затим се уз текст учи мелодија у фразама и већим јединицама. На крају песма је отпевана у потпуности са интерпретативним елементима: динамиком, темпом, карактером.
- Учитељ износи музичке примере са израженим ритмом, а ученици прате ритам, производећи звук ручно рађеним удараљкама, предметима и дечјим ритам инструментима. При томе правилно примењује музичке изражајне компоненте (брзину, јачину, трајање).
- Ученици праве „ритам инструменте“ (бубњење, тамбуре, пратњу, звона и сл.) које ће користити као ритмичку пратњу у певању или музичким играма. Препоручљиво је користити предмете/материјале који су раније коришћени у друге сврхе (картон, флаше) приликом израде инструмената....).
- Наставник демонстрира свирање на мелодијским инструментима по слуху (металофон, мелодија, блок флаута/фрулу) показујући положај прстију и основну технику свирања. Ученици свирају на инструментима.
- Наставник објашњава елементе нотног записа кроз различите асоцијације (на пример: ноте петолинија – „кућ а; линије – „спратови“; виолински кључ, односно сол-кључ – „кључ“ којим се кућа отвара; ноте заузимају своја места на „спратовима“; положај ноте сол и ми на „спратовима“). Ученици учествују у вежбама које користе асоцијације.
- Наставник црта две/више линија на поду/зиду/табли, а ученици одређују положај нота сол и ми постављањем слика/симбола.: птице, жабице, зечиће, трешње, јабуке, емотикони итд., као и сопственим покретима по линијама пода, односно показивањем положаја тонова на табли/зиду итд.
- Наставник показује тонове/ноте соли и ми на нотним линијама у различитим комбинацијама и ритмичким односима и изговара их називајући тонове (парлато) заједно са ученицима. Иста вежба се изводи певањем/свирањем на дечијим мелодијским инструментима.
- Ученици певају и ритмизирају различите мелодијско-ритмичке моделе уз тонове сол и ми, плескање рукама, тапкање ногама, покрете у простору.
- Наставник пева кратке моделе са тоновима сол и ми на неутралном слогу, а ученици их понављају именовањем тонова (елементарни усмени диктат).
- На конкретним примерима музике коју наставник бира разиграним, спорим, маршом, валцовим или пунктираним ритмом, ученици покушавају да изразе или прате ритам гестикацијом или ритмичким корацима кро оброче распоређене у два реда или кругове нацртане кредом шареним тракама, марамама или само покретима руку (Дал кроз 1 – <https://www.youtube.com/watch?v=yMLp5bjl5aY>).
- Наставник презентује видео/аудио записе народних игара и песама карактеристичних за различите етничке заједнице које живе у РСМ (по један за сваког), а ученици певају и/или свирају у одговарајућем ритму и прате ритам уз дечије ритам инструменте и тактове.
- Наставник заједно са ученицима израђује кореографије са свим укљученим музичким изражајним средствима (темпо, динамика,

трајање, боја) дечјих и народних песама различитог карактера.

- Наставник заједно са ученицима драматизира приче и друге изворе бирајући одговарајућу музику, покрете, кореографију, визуелно обликовање итд.

Препоручене композиције/мелодије за реализацију теме:

<https://www.youtube.com/watch?v=g362gsxVbcw> – *Бибин свијет је шарен цео.*

https://www.youtube.com/watch?v=24PvNCz_kS8 – *Пружите си руку*– Биби.

<https://www.youtube.com/watch?v=5gnJ-oDz5pU> – (умерено) *Годишња доба* – дечје македонске песме.

<https://www.youtube.com/watch?v=1y0eoYD-AKY> – (споро) *Нани ми нани* – дечија успаванка.

<https://www.youtube.com/watch?v=mmBIXksRM24> – *Пружи руку оном ко те воли (инклузивност).*

<https://www.youtube.com/watch?v=mpOQBEGyyjg> – *Ништа нима јаче од љубави*– Ристо Самарџић и хор *Златно славејче*.

<https://www.youtube.com/watch?v=p3ne4EefHXE> – *Дувна ветре* – *Златно славејче* (музичко-ритмичка корачања са потскакивањем).

https://www.youtube.com/watch?v=D1o_Xnx6_e8 – *Пинк Пантер* (тело – музички инструмент).

<https://www.youtube.com/watch?v=K9RrxvdwzU> – В.А. Моцарт: *Игра* (за музичку игру са кретањем).

<https://www.youtube.com/watch?v=FLPXHfZY9Ws> – *Јовано, Јованке* (музичка вежба за право коло).

<https://www.youtube.com/watch?v=mvlZtXYMuA&list=PLudg2mgYY40ArIkpl2iCTrKUK0ZKiv1oO&index=2> – Благоја Ивановски:

Игра (за музичку игру са кретањем).

<https://www.youtube.com/watch?v=eAGov8JLNYs> – *Mesuesja ime/Мојот учител* – Altuna Laci.

<https://www.youtube.com/watch?v=cFWrufzsXv4> – *Dordoleci/Снешко* – Rejda Bejka.

<https://www.youtube.com/watch?v=WOCHh0kRH2Y> – *PRANVERA/ Пролеће* – ERA ELSHANI.

<https://www.youtube.com/watch?v=N4JZTQuPgG0> – *Dy dhe Dy bëjnë Katër/Два и два су четири.*

<https://www.youtube.com/watch?v=we0NeMKbniQ> – *Ne jemi gjelberimi/Ми смо зеленило.*

<https://www.youtube.com/watch?v=BH3RhrOiFgs> – *Vallja e Shotës/Коло Шота.*

https://www.youtube.com/watch?v=h0LgjBL_SA – Valle popullore me femije/ Дечја народна игра.

<https://youtu.be/w1aCNrH1tq8> – BEHAR NELI – Instrumentale me fyell & orkestër/ народни инструмент фрула са оркестром.

<https://youtu.be/0zsbFghgGts> – *Stigleci – Prvi ples*– дечја популарна песма.

<https://youtu.be/PcqMfsUCVIs> – *Нек свуд љубав сја* – музика за децу/мушки глас и дечји хор.

<https://www.youtube.com/watch?v=JUMV1L9viZA> – *Седи Ћира на врх сламе.*

https://www.youtube.com/watch?v=OhyTWAUz_GM – *Ivin voz*, Dragan Lakovic – дјесје песме/ дечје песме на српском језику.

<https://www.youtube.com/watch?v=DWmbc6-LsIA> – *Разгранала грана јоргована.*

<https://youtu.be/oiLwljZlq7U> – *Otobüsün Tekerleği/ Точкови аутобуса.*

<https://youtu.be/wRWa5jvML14> – *Önce Güzel Bir Duş Ardından Tatlı Bir Uyku/ Прво лепо прање, а затим у кревет.*

<https://youtu.be/3LnZnr0478M> – Onur Ero – *Balta/Секура* (народни инструмент бубањ).

ИНКЛУЗИВНОСТ, РАВНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ ПОЛОВА, ИНТЕРКУЛТУРНОСТ И МЕЂУПРЕДМЕТНА ИНТЕГРАЦИЈА

Наставник обезбеђује инклузивност преко укључивања свих ученика у све активности за време часа. Притом, омогућава да свако дете буде когнитивно и емоционално ангажовано преко употребе одговарајућих прилаза (индивидуализација, диференцијација, тимски рад, саученичка подршка). При раду са ученицима са сметњама у развоју примењује се индивидуални образовни план (са прилагођеним резултатима учења и стандардима оцењивања) и увек када је то могуће користити допунску подршку других лица (лични и образовни асистенти, образовни медијатори, тутори волонтери и професионалци из школе са ресурсним центром). Редовно прати све ученике, посебно оне из рањивих група, да би се благовремено идентификовале тешкоће у учењу, да их подстиче и подржава у постизању резултата учења.

При реализацији активности наставник подједнако третира и дечаке и девојчице, при чему води рачуна о томе да им не додељује стереотипне улоге. При формирању група за рад настоји да обезбеди баланс у односу на пол. При избору допунских материјала у настави користи примере који промовишу интеркултурализам (на пример: песме и фолклор на језицима етничких заједница).

Кад год је то могуће, наставник користи интеграцију активности/концепта из предмета Музичко васпитање са садржајима/стандардима из других предмета у планирању и реализацији наставе. На тај начин овај наставни предмет мотивише ученике у учењу других предмета и помаже у њиховом лакшем савлађивању.

ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Да би омогућио ученицима да постигну очекиване стандарде оцењивања, наставник континуирано прати активности ученика за време поучавања и учења и сакупља информације о напретку сваког ученика. О учешћу у активностима ученици добијају повратну информацију у којој се указује на ниво успешности у реализацији активности/задатака и дају се упутства за побољшање (формативно оцењивање). У том циљу наставник прати и оцењује:

- усмене одговоре на питања постављена од наставника или саученика;
- индивидуално практично извођење (певање, свирање дечјих музичких инструмената и музичких игара);
- практично извођење у групи.

По завршетку сваке теме ученици добијају сумативну оцену у облику описа постигнутих стандарда оцењивања. Сумативна оцена се изводи као комбинација резултата постигнутог на тесту знања у комбинацији са оценом о напредовању која констатована преко разних техника формативног оцењивања.

Почетак имплементације наставног програма	учебна 2022/2023. година
Институција/ носилац програма	Биро за развој образовања
Сагласно члану 30, став 3 Закона о основном образовању („Службени гласник Републике Северне Македоније“ бр. 161/19 и 229/20) министар за образовање и науку је донео наставни програм из предмета <i>Музичко образовање</i> за II разред.	бр. _____ _____ година <div style="text-align: right;"> Министарка за образовање и науку, _____ </div>